

กรมวิทยาศาสตร์บริการ

www.dss.go.th

e-mail: pr@dss.go.th

สรุปผลงานเด่น วศ.

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรเชี่ยวชาญและแหล่งอ้างอิงทางวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการของอาเซียน

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ – พฤษภาคม ๒๕๕๗

ฉบับที่ ๒/๒๕๕๗

สารบัญ

หน้า

การพัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ของผู้ประกอบการเครื่องปั้นดินเผา OTOP	๑
พระราชบัญญัติและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ	๓
การพัฒนาศูนย์บริการเพื่อรองรับการเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน	๕
ฐานข้อมูลบันทึกการลงพื้นที่ OTOP	๙
การสำรวจสีย้อมสังเคราะห์สำหรับผ้าทอที่มีขายในท้องตลาด เพื่อพัฒนาคุณภาพ สินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผ้าทอ	๑๒
โครงการตรวจติดตามสภาพแวดล้อมห้องปฏิบัติการเพื่อรองรับการตรวจสอบ สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)	๑๔
การทดสอบแท่งห้ามล้อรถไฟ	๑๖
การทดสอบการเจือปนของนมผง ในนมโค	๑๗
การให้บริการกิจกรรมทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการ	๑๙
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗	

การพัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ของผู้ประกอบการเครื่องปั้นดินเผา OTOP

ความเป็นมา

ศูนย์ตุ๊กตาชาววังบ้านบางเสด็จ ต.บางเสด็จ อ.ป่าโมก จ.อ่างทอง เป็นโครงการที่สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๙ เพื่อเป็นอาชีพเสริมเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ราษฎร ปัจจุบันเป็นแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาตุ๊กตาชาววัง ทำจากดินเหนียว รูปแบบดั้งเดิมที่สืบสานต่อกันมา เป็นผลิตภัณฑ์ที่รู้จักกันทั่ว สร้างรายได้เสริมแก่สมาชิก ซึ่งมีประมาณ ๓๐ คน

จากการสำรวจความต้องการของผู้ประกอบการเครื่องปั้นดินเผา OTOP ในพื้นที่ภาคกลาง กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) โดยสำนักเทคโนโลยีชุมชน พบว่าศูนย์ตุ๊กตาชาววังบ้านบางเสด็จแห่งนี้ประสบปัญหาในการพัฒนาตุ๊กตาชาววังให้มีคุณภาพ มีรูปแบบหลากหลายมากขึ้น เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาด สนองต่อความต้องการผู้บริโภคได้มากขึ้น

วศ. ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี “การพัฒนาผลิตภัณฑ์ตุ๊กตาชาววัง” เมื่อวันที่ ๒๕-๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ให้แก่สมาชิกของศูนย์ตุ๊กตาชาววังบ้านบางเสด็จ ได้อบรมเรื่อง “การพัฒนาผลิตภัณฑ์ตุ๊กตาชาววัง” เพื่อให้สมาชิกของศูนย์สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ และมีรูปแบบใหม่ๆ โดยผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ได้แสดงแนวคิดของการดำเนินวิถีชีวิตของชาวบ้าน เป็นรูปแบบเด็กขี่หลังควาย อนุรักษ์ สืบสานแนวคิดในการแสดงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนและวัฒนธรรมประเพณีไทยต่าง ๆ

ปัจจุบัน ศูนย์ตุ๊กตาชาววังบ้านบางเสด็จ ได้ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยการปรับเปลี่ยนนกริยาท่าทางของเด็ก เป็นการทำกิจกรรมอื่นๆ อีกหลากหลายท่าทาง พร้อมทั้งได้ดำเนินการยื่นขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) จัดเป็นผลิตภัณฑ์ตุ๊กตาชาววังรูปแบบสมัยนิยม ผลิตจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ สร้างรายได้ให้แก่ศูนย์ตุ๊กตาชาววังบ้านบางเสด็จ

สรุปผลการดำเนินการ

ศูนย์ตุ๊กตาชาววังสามารถดำเนินการพัฒนาและผลิตตุ๊กตาชาววังรูปแบบสมัยนิยม และดำเนินการยื่นขอการรับรอง มผช. แล้วจำนวน ๕ รูปแบบ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ศูนย์ตุ๊กตาชาววังบ้านบางเสด็จสามารถผลิต ผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่เป็นผลิตภัณฑ์ตุ๊กตาชาววังสมัยนิยม เพื่อการสร้างรายได้กับศูนย์ฯ

กลุ่มเป้าหมาย ชุมชนหรือวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ตุ๊กตาชาววัง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักเทคโนโลยีชุมชน

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๑ ๗๓๗๕

โทรสาร ๐ ๒๒๐๑ ๗๓๗๓

ตุ๊กตาชาววังรูปแบบดั้งเดิม

ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผารูปแบบใหม่

พระราชบัญญัติและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ

ความเป็นมา

วศ. ได้เล็งเห็นความสำคัญในการควบคุมดูแลห้องปฏิบัติการทดสอบ สอบเทียบให้มีความปลอดภัย จึงดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ พ.ศ. โดยได้จัดการประชุมสัมมนาประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวน ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ และวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๖ รวมทั้งส่งเสริมความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการด้วยการจัดสัมมนา การจัดการสารเคมี การจัดการของเสียและการประเมินความเสี่ยงภัยในการปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ในขณะเดียวกันบางหน่วยงานมีพระราชบัญญัติ และแผนยุทธศาสตร์ด้านความปลอดภัย ที่ วศ. จะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องจึงได้มีการส่งเสริม ให้ผู้ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการภายใน วศ. และภายนอก ได้รับความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติและแผนยุทธศาสตร์ด้านความปลอดภัยจากหน่วยงานต่างๆ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ และนำความรู้ไปปรับปรุงการจัดการความปลอดภัยภายในของห้องปฏิบัติการให้เกิดประสิทธิภาพ

สรุปผลการดำเนินงาน

วศ. ได้จัดสัมมนาวิชาการ “พระราชบัญญัติและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ เมื่อวันที่ ๑๔-๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุมชั้น ๖ อาคารสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา ๓๓๓ คน จากห้องปฏิบัติการทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ซึ่งมีหัวข้อสัมมนาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ แผนยุทธศาสตร์การจัดการสารเคมีแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๖๔) ร่างพระราชบัญญัติห้องปฏิบัติการด้านการแพทย์และสาธารณสุข พ.ศ. ... ร่างพระราชบัญญัติความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ พ.ศ.... โดยวิทยากรจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และกรมวิทยาศาสตร์บริการ ส่วนหัวข้อเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการทางเคมี ทางชีวภาพ และทางกายภาพนั้นบรรยายโดยวิทยากรจากที่ปรึกษาโครงการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัย ห้องปฏิบัติการวิจัยในประเทศไทย ข้าราชการบำนาญ นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

สรุปผลการประเมินความพึงพอใจในภาพรวมของการสัมมนาอยู่ในเกณฑ์ดี คิดเป็นร้อยละความพึงพอใจ ๘๑.๐๙ จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๒๑๘ คน ซึ่งรายละเอียดในการประเมินประกอบด้วยความเหมาะสมของเนื้อหาสาระ เอกสารประกอบ การนำไปใช้ประโยชน์ การประเมินวิทยากรทั้งในด้านการถ่ายทอดความรู้ บุคลิกภาพ นอกจากนี้ยังมีการประเมินด้านการจัดสัมมนาด้วย

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการของ วศ. ผู้ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้รับความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมสัมมนา ได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและประสบการณ์ด้านความปลอดภัย รวมทั้งผู้รับผิดชอบโครงการ ทราบถึงข้อคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการที่ได้เข้าร่วมสัมมนา จากแบบประเมินความพึงพอใจ เช่น ควรจัดหลักสูตรเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการเป็นเฉพาะด้าน เพิ่มกรณีศึกษา ทั้งนี้เพื่อได้รับความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการของหน่วยงานได้

กลุ่มเป้าหมาย ห้องปฏิบัติการของภาครัฐ และภาคเอกชน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๑ ๗๑๙๔, ๐ ๒๒๐๑ ๗๑๙๑

โทรสาร ๐ ๒๒๐๑ ๗๒๐๑

การพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน

ความเป็นมา

ประเทศสมาชิกในกลุ่มอาเซียนได้เห็นความสำคัญในการค้าขายสินค้าโดยผู้นำอาเซียนได้ลงนามในปฏิญญาเซบูว่าด้วยการเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายในปี ๒๕๕๘ โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านมาตรฐานและคุณภาพของอาเซียน (ASEAN Consultative Committee on Standard and Quality : ACCSQ) เป็นคณะกรรมการภายใต้คณะรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers) จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๕ เพื่อพิจารณาดำเนินมาตรการที่จะสนับสนุนและส่งเสริมการรวมกลุ่มของเศรษฐกิจอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน โดยการลด/เลิกอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade-TBT) ที่เกิดจากมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค (Technical regulation) การตรวจสอบและการรับรอง และเร่งปรับประสานมาตรฐานสินค้าและจัดทำความตกลงการยอมรับร่วม (Mutual Recognition Arrangements : MRAs) ในสินค้าต่างๆ และได้กำกับดูแลการดำเนินการโดยต่อเนื่องโดยคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านมาตรฐานและคุณภาพผลิตภัณฑ์อาเซียน (ACCSQ) ซึ่งมีคณะทำงานด้านผลิตภัณฑ์ ๙ คณะ โดยคณะทำงานมีการประชุมอย่างต่อเนื่อง และเป็นที่มาของการจัดตั้ง ASEAN Reference Laboratory (ARL) ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญในการเกิดการยอมรับร่วมในภูมิภาคอาเซียน โดย ARL จะเป็นส่วนผลักดันในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคอุตสาหกรรม จัดอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภายใน โดยเน้นการจัดทำความตกลงยอมรับร่วมในการยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของประเทศสมาชิกและคู่ค้าของอาเซียน อันจะเป็นการอำนวยความสะดวกทางการค้าในภูมิภาค นอกจากนี้ห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียนยังมีบทบาทสำคัญในการเป็นห้องปฏิบัติการกลางของอาเซียนในการตัดสินข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการทดสอบสินค้า

ห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน (ASEAN Reference Laboratory : ARL) จะต้องทำหน้าที่ดังนี้

๑. ฝึกอบรมวิธีวิเคราะห์ ให้คำแนะนำด้านวิชาการ บริการทางห้องปฏิบัติการแก่ประเทศสมาชิกอาเซียน และห้องปฏิบัติการอ้างอิงของประเทศ (National Reference Laboratory : NRL)
๒. เป็นแหล่งข้อมูล หรือจัดตั้งเครือข่ายข้อมูลข่าวสาร (net-working) ของประเทศสมาชิกในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
๓. ประสานหรือจัดทำกิจกรรมทดสอบความชำนาญทางห้องปฏิบัติการ (coordinator interlaboratory comparison, proficiency testing provider : PT provider)
๔. เป็นแหล่งข้อมูลวัสดุอ้างอิงที่ได้รับการรับรอง (Certified Reference Material : CRM) และวัสดุอ้างอิง (Reference Material : RM)

วศ. ได้สมัครเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน ด้านวัสดุสัมผัสอาหาร ซึ่งที่ประชุม The ASEAN Consultative Committee for Standards and Quality for Prepared Foodstuff Product Working Group (ACCSQ-PFPWG) ครั้งที่ ๑๕ พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้บรรจุชื่อ วศ. เป็น New AFRL ด้าน Food Contact Materials ภายใน พ.ศ. ๒๕๕๘ นอกจากนี้ วศ. ยังพร้อมที่จะสมัครเป็น ARRL ผลิตภัณฑ์ยาง หลังจาก Rubber Based Product Working Group , RBPWG ทำงานด้านนโยบาย เพื่อจัดตั้ง ASEAN Rubber Reference Laboratory ARRL เสร็จแล้ว

สำนักพัฒนาศักยภาพนักวิทยาศาสตร์ห้องปฏิบัติการ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีส่วนในการผลักดันให้ วศ. เป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน โดยรับผิดชอบในการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากร วศ. เพื่อดำเนินการเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน (ASEAN Reference Laboratory : ARL)

จุดเด่นของงาน :

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ได้จัดฝึกอบรมหลักสูตร “ความสำคัญของการทดสอบความชำนาญกับการเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน” ภาภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจบทบาทของ วศ. กับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และความสำคัญของการทดสอบความชำนาญกับการเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน รวมทั้งเป็นการเพิ่มพูนทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ

หัวข้อหลักสูตรประกอบด้วย

- บทบาทของ วศ. กับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
 - การจัดตั้งห้องปฏิบัติการอ้างอิงด้านวัสดุสัมผัสอาหารของอาเซียน ๑.๐ ชม.
(ASEAN Food Reference Laboratory for Food Contact Materials, AFRL)
 - การจัดตั้งห้องปฏิบัติการอ้างอิงด้านผลิตภัณฑ์ยางของอาเซียน ๑.๐ ชม.
(Establishment of ASEAN Rubber Reference Laboratory, ARRL)
 - คณะทำงานด้านการตรวจสอบและรับรองของอาเซียน (ACCSQ-WG2) ๑.๐ ชม.
- การจัดโปรแกรมการทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการตาม ISO/IEC 1704 ๒.๐ ชม.
(ด้านระบบบริหารงาน)
- การจัดโปรแกรมการทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการตาม ISO/IEC 1704 ๒.๐ ชม.
(ด้านวิชาการ)

การประเมินผล : ระยะเวลาที่เข้ารับการอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเวลาไม่น้อยกว่า ๗๕% ของเวลาตลอดหลักสูตร จะได้รับใบประกาศนียบัตรจากกรมวิทยาศาสตร์บริการ

ภาพบรรยากาศการฝึกอบรม
 การฝึกอบรม หลักสูตร “ความสำคัญของการทดสอบความชำนาญกับ
 การเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน”
 ณ ห้องกุมาริกา ชั้น ๒ โรงแรม สวนดุสิต เฟลส เขตดุสิต กรุงเทพฯ
 วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๗

ประโยชน์ที่ได้รับ

พัฒนาศักยภาพบุคลากร วศ. เพื่อดำเนินการเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน

กลุ่มเป้าหมาย

- นักวิทยาศาสตร์ หรือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ
- ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงของอาเซียน

หน่วยงาน สำนักพัฒนาศักยภาพนักวิทยาศาสตร์ห้องปฏิบัติการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๑ ๗๔๓๙

โทรสาร ๐ ๒๒๐๑ ๗๔๖๑

ฐานข้อมูลบันทึกการลงพื้นที่ OTOP

ความเป็นมา

การดำเนินงานพัฒนาสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน นั้น วศ. นำองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปช่วยแก้ปัญหาให้ผู้ประกอบการได้อย่างครบวงจร เพื่อให้สินค้าได้มาตรฐานและผู้ประกอบการสามารถจำหน่ายสินค้าได้เพิ่มขึ้น และทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น การดำเนินการดังกล่าว วศ. ใช้ 3 แนวทาง คือ

๑.๑ แก้ปัญหาผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐาน โดยใช้ผลการทดสอบจากห้องปฏิบัติการนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาเชิงลึก พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไข

๑.๒ นำแนวทางการแก้ไขปัญหาในข้อ ๑.๑ มาพัฒนาการกระบวนการผลิตและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้ประกอบการโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่มีประสบการณ์ทั้งทางด้านทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถนำไปพัฒนาปรับปรุงคุณภาพสินค้า OTOP ได้อย่างยั่งยืน และผลิตภัณฑ์ได้เข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐาน โดยการลงพื้นที่ใน ๔ ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

๑.๓ พัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการทดสอบในภูมิภาค เพื่อให้สามารถทดสอบคุณภาพสินค้า OTOP ได้ทั่วถึงมากขึ้น

เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเกิดประโยชน์แก่ผู้ประกอบการสูงสุด จำเป็นต้องทราบความต้องการของผู้ประกอบการอย่างแท้จริง วศ. จึงได้ลงพื้นที่พบผู้ประกอบการ/ ชุมชน เพื่อรับทราบความต้องการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เข้าสู่กระบวนการรับรองสินค้า OTOP ตลอดจนบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในระดับท้องถิ่น เช่น อุตสาหกรรมจังหวัด กรมพัฒนาชุมชน สาธารณสุขจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อให้เกิดการทำงานในลักษณะเสริมกัน ไม่ซ้ำซ้อนกัน และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

ด้วยการทำงานภายใต้โครงการที่แบ่งออกเป็นภูมิภาค ชนิดของผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย และกิจกรรมที่แตกต่างกัน การบริหารจัดการข้อมูลให้เป็นระบบจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้นศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศจึงได้จัดทำฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการรวบรวมกิจกรรมและข้อมูลต่างๆ ของโครงการให้สามารถเข้าถึงและเรียกใช้ข้อมูลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว เกิดการเชื่อมโยงและบูรณาการร่วมกันภายใน วศ.

สรุปผลการดำเนินงาน

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้จัดทำฐานข้อมูลบันทึกการลงพื้นที่ขึ้นมาใช้ภายใน วศ. เพื่อใช้จัดการข้อมูลการลงพื้นที่ของผู้ปฏิบัติงานในรูปแบบ web application ผ่าน Url : <http://project.dss.go.th/> ภายใต้หัวข้อของ “บันทึกการลงพื้นที่” ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อหลักดังนี้.-

๑. การบันทึกข้อมูล

- เพิ่มโครงการ
- เพิ่มรายงานผลการดำเนินงานลงพื้นที่
- รายงานการแก้ปัญหาที่ได้รับจากการเข้าร่วมบูรณาการด้าน วทน.

๒. การปรับปรุงข้อมูล

- ปรับปรุงรายละเอียดโครงการ
- ปรับปรุงรายการลงพื้นที่
- ปรับปรุงรายการแก้ปัญหาที่ได้รับจากการเข้าร่วมบูรณาการด้าน วทน.

๓. การสืบค้นข้อมูล

- ค้นหารายชื่อโครงการ
- ค้นหารายการลงพื้นที่
- ค้นหารายงานการแก้ปัญหาที่ได้รับจากการเข้าร่วมบูรณาการด้าน วทน.

๔. การสรุปรายงาน สามารถรายงานในรูปแบบต่างๆได้ เช่น.-

- รายการผลิตภัณฑ์แต่ละภาค/จังหวัด ที่ทำการลงพื้นที่
- การติดตามงานและการใช้จ่ายงบประมาณของแต่ละโครงการ
- รายการผลิตภัณฑ์ที่ดำเนินการ ปัญหา แนวทางแก้ไข

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. สามารถบริหารจัดการข้อมูลของโครงการได้อย่างเป็นระบบ และสามารถเข้าถึงและเรียกใช้ข้อมูลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว
๒. เป็นช่องทางการสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลการดำเนินงานภายใต้โครงการของบุคลากร วศ. เพื่อให้เกิดการทำงานเชิงบูรณาการร่วมกัน
๓. ผู้บริหาร หัวหน้าโครงการ และบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถประเมินความก้าวหน้าของกิจกรรมที่ดำเนินการได้ เพื่อวางแผนติดตามงานหรือการดำเนินงานขั้นต่อไป

กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรของกรมวิทยาศาสตร์บริการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

โทรศัพท์

๐ ๒๒๐๑ ๗๒๘๕

โทรสาร

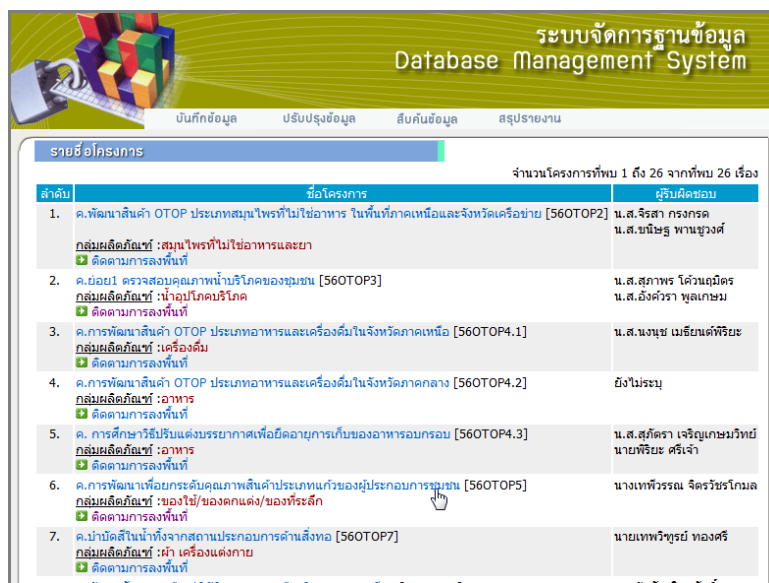
๐ ๒๒๐๑ ๗๒๗๙

ภาพแสดงหน้าเว็บไซต์การเข้าถึงฐานข้อมูลฯ

ภาพที่ ๑

แสดงหน้าเว็บไซต์โครงการของ วศ.

ภาพที่ ๒

แสดงหน้ารายชื่อโครงการฯ

ภาพที่ ๓

แสดงหน้าสรุปการลงพื้นที่

การสำรวจสีย้อมสังเคราะห์สำหรับผ้าทอที่มีขายในท้องตลาด เพื่อพัฒนาคุณภาพสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทผ้าทอ

ความเป็นมา

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยกรมวิทยาศาสตร์บริการ เป็นหน่วยงานที่มีส่วนรับผิดชอบในการใช้องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีส่งเสริมผู้ผลิตสินค้าภายในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคุณภาพสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและขยายศักยภาพทางการค้า รวมถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค วิธีการหนึ่งของการดำเนินการ คือ การใช้ศักยภาพของห้องปฏิบัติการทดสอบในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้สินค้าเหล่านั้นมีความปลอดภัยเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดและนำไปสู่การได้เครื่องหมายแสดงถึงคุณภาพที่ได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อถือในคุณภาพของสินค้าให้กับผู้บริโภค และเป็นการสร้างมูลค่าให้แก่สินค้า สร้างชื่อเสียงให้กับท้องถิ่น ตลอดจนทำให้สามารถเพิ่มช่องทางการตลาดได้มากยิ่งขึ้น

ผ้าทอ เป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่สืบทอดกันมาอย่างแพร่หลาย จากรุ่นสู่รุ่น และมีอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ซึ่งในอดีตการทอผ้า ส่วนใหญ่จะทำการผลิต เพื่อการใช้สอยภายในครัวเรือน และนำไปขายหากเหลือจากการใช้สอย ซึ่งแตกต่างจากปัจจุบันการทอผ้าส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อการขาย สร้างรายได้ให้กับครอบครัวหรือชุมชน ซึ่งในแต่ละปีชุมชนในทุกภูมิภาคของประเทศไทยมีการผลิตผ้าทอเป็นจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตามผ้าทอประเภทต่างๆ และเครื่องแต่งกายประมาณ 80% มีคุณภาพไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) โดยหนึ่งปัญหาที่พบ คือ ไม่ผ่านเกณฑ์คุณลักษณะสีเอโซ (azo dye) ซึ่งเป็นสีย้อมสังเคราะห์ (synthetic dyestuff) ที่ถูกผลิตขึ้นมาเพื่อใช้ในกระบวนการย้อม หรือ กระบวนการพิมพ์ และเป็นที่ยอมรับกันว่า สีย้อมสังเคราะห์ประเภทสีเอโซ แม้จะมีความได้เปรียบ คือสามารถนำสีต่างๆมาผสมกันเพื่อให้เกิดสีตามที่ต้องการ สามารถปรับระดับความเข้มของสีได้ วิธีการย้อมทำได้ง่าย สะดวก สีที่ย้อมออกมาได้สีที่สดและสวยมีความคงทนของสีดี แต่สีย้อมสังเคราะห์ประเภทสีเอโซบางชนิด เมื่อเข้าสู่ร่างกายจะสามารถถูกดูดซึมโดยเอ็นไซม์เอโซรีดักเตส ซึ่งมีอยู่ในเซลล์ตับ เซลล์ไต ผิวหนัง และแบคทีเรียในลำไส้เล็กของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ได้เป็นสารอะโรมาติกเอมีน โดยสารอะโรมาติกเอมีนที่เกิดขึ้นนี้ มีอยู่หลายชนิดที่สามารถทำปฏิกิริยากับเซลล์แล้วนำไปสู่การเริ่มต้นของการเกิดเป็นเซลล์มะเร็งได้ ดังนั้น เพื่อความปลอดภัยและเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดแก่ประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศ คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จึงได้กำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสีย้อมสังเคราะห์ (สีไดเร็กต์ สีรีแอกทีฟ สีแวต สีซัลเฟอร์) ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยได้กำหนด “คุณลักษณะด้านความปลอดภัย ของสีย้อมสังเคราะห์ จะต้องไม่แตกตัวให้สารอะโรมาติกเอมีนที่เป็นอันตราย หรือถ้ามีการแตกตัวให้สารอะโรมาติกเอมีนที่เป็นอันตราย แต่ละชนิดไม่เกิน 150 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม”

สรุปผลการดำเนินงาน

จากการเก็บตัวอย่างสีย้อมสังเคราะห์จากแหล่ง/ร้านค้าที่ขายสีย้อมสังเคราะห์ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี และ กรุงเทพมหานคร จำนวน 123 ตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์ทดสอบโดยหาปริมาณสารพิษอะโรมาติกเอมีนด้วยเทคนิคแก๊สโครมาโทกราฟี/แมสสเปกโตรเมตรี ตามวิธี BS EN 14362-1:2003 Textiles – Methods for the determination of certain aromatic amines

derived from azo colorants Part 1: Detection of the use of certain azo colorants accessible without extraction. พบว่ามีสีย้อมสังเคราะห์จำนวน 45 ตัวอย่าง ที่มีสารอะโรมาติกเอมีนต้องห้ามเกินมาตรฐานกำหนด คิดเป็นร้อยละ 36.6 สารอะโรมาติกเอมีนต้องห้ามที่เกินมาตรฐานกำหนดที่ตรวจพบ ได้แก่ 4-Aminobiphenyl , 3,3-Dimethoxybenzidine , Benzidine , 3,3-Dimethylbenzidine , 2-Amino-4-nitrotoluene , o-Anisidine, 3,3-Dichlorobenzidine และ 2,4,5-Trimethylaniline โดยมีสีย้อมสังเคราะห์จำนวน ๑๘ ตัวอย่าง ที่พบ สารอะโรมาติกเอมีนชนิด Benzidine คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖ และสีย้อมสังเคราะห์ที่พบว่ามีสีเอโซต้องห้ามมากที่สุด คือ สีดำ

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ใช้เป็นข้อมูลในการให้คำแนะนำผู้ประกอบการผ้าทอที่ต้องการย้อมเส้นด้ายด้วยสีสังเคราะห์ เป็นการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าทอให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน สร้างความเชื่อถือในคุณภาพของสินค้าผ้าทอให้กับผู้บริโภค
๒. ลดปัญหาความไม่ปลอดภัย และผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานฟอกย้อม ซึ่งเกิดจากการสัมผัสกับสารเคมี และสีสังเคราะห์ โดยเฉพาะสีสังเคราะห์บางประเภทที่เป็นสารก่อมะเร็ง
๓. สามารถนำองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาสินค้าให้ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มผู้ประกอบการผลิตสินค้า OTOP ประเภทผ้าทอ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

โครงการเคมี

โทรศัพท์

๐ ๒๒๐๑ ๗๒๓๓ – ๓๔

โทรสาร

๐ ๒๒๐๑ ๗๒๑๓

การตรวจติดตามสภาพแวดล้อมภายในที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและประสิทธิภาพการทำงาน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และมีความจำเป็น โดยเฉพาะ ภายภาพ เคมี และจุลชีววิทยา ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ปฏิบัติงานภายในห้องปฏิบัติการทดสอบ ของกรมวิทยาศาสตร์บริการ อันเป็นศูนย์รวมของทรัพยากรบุคคลซึ่งมีส่วนผลักดันการพัฒนาประเทศในด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานในสถานที่ปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้เกิดการจัดการอาคารสะอาด (Clean building) มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้งานที่มีคุณภาพ รวมถึงผู้ใช้ห้องปฏิบัติการทดสอบมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในที่ทำงาน และมีสุขภาพดีทั้งกายและใจ และยังเป็นแนวทางการป้องกันและเฝ้าระวัง รวมทั้งสร้างความตระหนักเรื่องสภาพแวดล้อมภายในห้องปฏิบัติการทดสอบ

สรุปผลการดำเนินงาน

ประโยชน์ที่ได้รับ

กลุ่มเป้าหมาย เจ้าหน้าที่ พนักงาน กรมวิทยาศาสตร์บริการ และนักวิจัยด้านคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมภายในห้องปฏิบัติการทดสอบ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ โครงการฟิสิกส์และวิศวกรรม

โทรศัพท ๐ ๒๒๐๑ ๗๑๔๒ - ๔๖

โทรสาร ๐ ๒๒๐๑ ๗๑๔๗

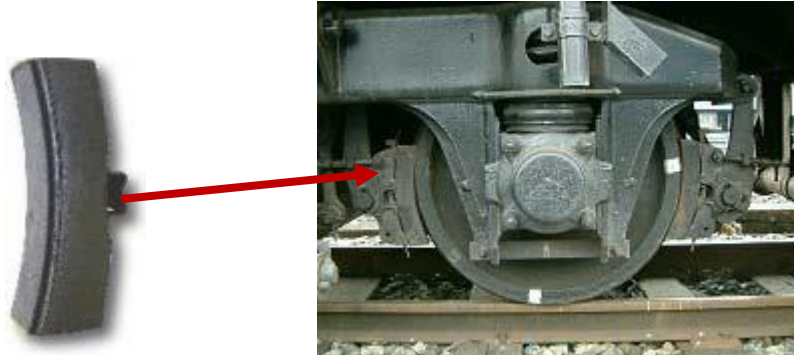

การทดสอบแท่งห้ามล้อรถไฟ

ความเป็นมา

แท่งห้ามล้อ ลักษณะเป็นแท่งเหล็กหล่อตามความโค้งของล้อรถไฟ นำมาใช้เป็นอุปกรณ์ในระบบเบรกของรถไฟ มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อจะทำการหยุดรถที่กำลังวิ่งด้วยความเร็ว ซึ่งรถไฟประกอบด้วยรถหลายคันพ่วงต่อกันและมีน้ำหนักมาก จึงต้องทำการเบรกพร้อมกันเพื่อไม่ให้เกิดการกระตุกและกระชากซึ่งทำให้ผู้โดยสารรู้สึกไม่สบาย และไม่ปลอดภัย

การรถไฟแห่งประเทศไทยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ จึงได้กำหนดแท่งห้ามล้อที่จะต้องทดสอบในรายการหลักที่สำคัญได้แก่ ความแข็ง (Hardness) และส่วนผสมทางเคมี กำหนดให้กรมวิทยาศาสตร์บริการเป็นหน่วยทดสอบ ตาม ASTM E 10

แท่งห้ามล้อรถไฟ

สรุปผลการดำเนินงาน

การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยสูงสุด จึงได้มีการพัฒนาและปรับปรุง เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการคมนาคมโดยสาร โดยเฉพาะระบบเบรก ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดจะต้องผ่านการทดสอบจากหน่วยงานทางราชการ กลุ่มฟิสิกส์และวิศวกรรมทั่วไป 2 โครงการฟิสิกส์และวิศวกรรมได้ให้บริการทดสอบแท่งห้ามล้อ ตามมาตรฐานที่ผู้ใช้บริการกำหนด ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2557 ถึงเดือนพฤษภาคม 2557 ได้ให้บริการวิเคราะห์ทดสอบแท่งห้ามล้อ จำนวน 8 ตัวอย่าง 50 รายการ ให้กับภาคอุตสาหกรรมในการประมูลสินค้า และการรถไฟแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นข้อมูลใช้ประกอบพิจารณาตรวรับสินค้า

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. เพื่อใช้ในการตรวจรับงาน
๒. เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมที่ต้องการพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน
๓. เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชนในการใช้บริการรถไฟ

กลุ่มเป้าหมาย ๑. ผู้ผลิตภาคอุตสาหกรรม

๒. หน่วยงานควบคุม กำกับดูแลการเดินรถไฟแห่งประเทศไทย

หน่วยงานที่รับผิดชอบ โครงการฟิสิกส์และวิศวกรรม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๑ ๗๓๖๑

โทรสาร ๐ ๒๒๐๑ ๗๓๖๓

การทดสอบการเจือปนของนมผงในนมโค

ความเป็นมา

การที่ประเทศไทยได้จัดทำความตกลงการค้าเสรีในระดับต่างๆ ทั้งพหุภาคีและทวิภาคี เช่น ความตกลงองค์การการค้าโลก (World Trade Organization, WTO) ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน ความตกลงระหว่างไทยกับออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ นั้น ได้ก่อผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ผลิตนมโคในประเทศไทยที่ราคาซื้อนมโคตกต่ำลง ทั้งนี้เนื่องจากนมผงขาดมันเนยที่มีราคาถูกกว่ามาจากออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ถูกนำเข้ามาใช้ทดแทนนํ้านมดิบที่ผลิตขึ้นในประเทศ กรมการค้าต่างประเทศ (คต.) กระทรวงพาณิชย์ จึงจัดทำโครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตของไทยที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า หรือ “กองทุนเอฟทีเอ (Free Trade Area, FTA)” กระทรวงพาณิชย์ พร้อมกับจัดทำเครื่องหมายรับรองผลิตภัณฑ์นมโคสดไทย “เครื่องหมายโบทอง” เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถแยกความแตกต่างระหว่างนมโคสดแท้ ๑๐๐% กับนํ้านมที่นํ้านมผงมาละลายนํ้า และมั่นใจว่าเป็นนมโคสดแท้ไม่มีการเจือปนนมผงละลายนํ้า การขออนุญาตใช้เครื่องหมายรับรองโบทองกำหนดให้ผู้ขออนุญาตปฏิบัติตามข้อบังคับของกรมการค้าต่างประเทศว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองผลิตภัณฑ์นมโคสดไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยต้องส่งเอกสารรายงานผลตรวจสอบนํ้านมโคไม่เจือปนนมผงของกรมวิทยาศาสตร์บริการ หรือหน่วยงานอื่นที่กรมวิทยาศาสตร์บริการรับรอง ประกอบพร้อมกับเอกสารหลักฐานตามกำหนดให้ครบถ้วน

สรุปผลการดำเนินงาน

ดังนั้นเพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการนมโคได้รับการอนุญาตใช้เครื่องหมายโบทอง และสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของผลิตภัณฑ์นมโคสดแท้ โครงการวิทยาศาสตร์ชีวภาพจึงดำเนินการศึกษาและพัฒนาวิธีการตรวจสอบและให้บริการทดสอบการเจือปนของนมผงในนํ้านมโค โดยได้พัฒนาวิธีการทดสอบปริมาณสารไฮดรอกซีเมทิลเฟอฟูรัล (Hydroxymethylfurfural) ในนํ้านมโดยเทคนิคไฮเพอร์ฟอร์แมนซ์ลิควิดโครมาโทกราฟี (High Performance Liquid Chromatography) การตรวจสอบการปลอมปนของนมชนิดขาดมันเนย เพื่อประเมินคุณภาพ สมบัติและองค์ประกอบของนํ้านมโคว่าไม่เจือปนด้วยนมผง การให้บริการทดสอบการเจือปนของนมผงในนํ้านมได้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นมา ผลทดสอบนมโคชนิดพาสเจอร์ไรส์และชนิด ยู.เอช.ที. รวมจำนวน ๒๓ ตัวอย่าง ไม่พบการเจือปนด้วยนมผง ปัจจุบันผู้ผลิตจำนวน ๓ ราย ได้แก่ โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทยและสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรีจำกัด (ในพระบรมราชูปถัมภ์) ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายโบทองแล้ว

เครื่องหมายโบทอง

ประโยชน์ที่ได้รับ

การที่กรมวิทยาศาสตร์บริการใช้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และผลการทดสอบจากห้องปฏิบัติการในการประเมินคุณภาพและรับรองสินค้านมโคสดที่ไม่เจือปนนมผง ช่วยผลักดันให้ผู้ประกอบการนมโคได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชนิดพาสเจอร์ไรส์และชนิด ยู.เอช.ที. สามารถใช้เครื่องหมายโบทของกรมการค้าต่างประเทศ เพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่ช่วยให้ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นต่อคุณภาพนมโคสดแท้ ๑๐๐% มากยิ่งขึ้น ผลประโยชน์จากมาตรการที่ภาครัฐดำเนินการร่วมกันนี้ เป็นการคุ้มครองผู้บริโภคไม่ให้ถูกหลอกลวง ได้บริโภคผลิตภัณฑ์นมโคสดแท้ตรงตามการกล่าวอ้างในฉลาก รวมถึงช่วยเสริมสร้างรายได้และความมั่นคงในอาชีพเลี้ยงโคนมของเกษตรกร และสร้างโอกาสในการแข่งขันของอุตสาหกรรมนมโคสดแท้ของประเทศ

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ประกอบการนมโค ผู้ผลิตและสหกรณ์นมโค

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

โครงการวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

โทรศัพท์

๐ ๒๒๐๑ ๗๓๒๐

โทรสาร

๐ ๒๒๐๑ ๗๑๘๑

การให้บริการกิจกรรมทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗

ความเป็นมา

ศูนย์บริหารจัดการทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์บริการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการที่เป็นไปตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 17043:2010 ในทุกๆ ปีจะมีห้องปฏิบัติการจำนวนมากที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ ซึ่งประกอบด้วยห้องปฏิบัติการของประเทศ จากภาคราชการ ภาครัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน โดยศูนย์ฯ มุ่งเน้นการให้บริการห้องปฏิบัติการทดสอบและสอบเทียบ สำหรับในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ นี้ได้ดำเนินกิจกรรมทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการจำนวน ๒๐ รายการ ครอบคลุมในสาขา ๔ สาขา ได้แก่ สาขาอาหาร (จำนวน ๘ รายการ) สาขาเคมี (จำนวน ๒ รายการ) สาขาสัตวแพทย์ (จำนวน ๖ รายการ) สาขาฟิสิกส์และสอบเทียบ (จำนวน ๔ รายการ)

สรุปผลการดำเนินงาน

๑. ด้านการเป็นผู้จัดกิจกรรมทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการ

การดำเนินงานด้านบริการกิจกรรมทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗ oyho เริ่มรับสมัครห้องปฏิบัติการเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ สำหรับผลการดำเนินงานในช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ นั้น ได้ดำเนินการจัดเตรียมตัวอย่าง จัดส่งตัวอย่างให้แก่ห้องปฏิบัติการที่เข้าร่วมกิจกรรมและบางรายการกิจกรรมได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว มีรายละเอียดดังนี้

๑.๑ กิจกรรมทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการที่ดำเนินเสร็จสิ้นแล้วจำนวน ๕ กิจกรรม

สาขาอาหาร

- รายการ Water - soluble chlorides (as NaCl) in Feeding stuffs แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๗ มีห้องปฏิบัติการที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๔๔ ห้องปฏิบัติการ
- รายการ Aerobic plate counts in Starch (round 1) แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๗ มีห้องปฏิบัติการที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๑๑๙ ห้องปฏิบัติการ
- รายการ Moisture, Protein, Ash and pH in Flour (round 1) แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๗ มีห้องปฏิบัติการที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๙๖ ห้องปฏิบัติการ

สาขาสัตวแพทย์

- รายการ Heavy metals (As, Cd, Cr, Cu, Fe, Mn, Ni, Pb and Zn) in water แล้วเสร็จเมื่อ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๗ มีห้องปฏิบัติการที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๑๒๕ ห้องปฏิบัติการ

สาขาเคมี

- รายการ Hydrochloric acid (HCl) and Ethylenediaminetetraacetic acid (EDTA) in Standard solution แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๗ มีห้องปฏิบัติการที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๘๕ ห้องปฏิบัติการ

๑.๒ กิจกรรมทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการที่อยู่ระหว่างดำเนินการจำนวน ๙ กิจกรรม

สาขาอาหาร

- รายการ Ca, Cu, Fe, Mg, Mn, K, Na, Zn and P in Feeding stuffs จัดเตรียมตัวอย่างและจัดส่งให้ห้องปฏิบัติการที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๕๕ ห้องปฏิบัติการ

- Moisture, Protein, Crude fat, Crude fiber and Ash in Feeding stuffs จัดเตรียมตัวอย่างและจัดส่งให้ห้องปฏิบัติการที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๑๐๗ ห้องปฏิบัติการ

สาขาสังแวดล้อม

- รายการ pH - value in water จัดเตรียมตัวอย่างและจัดส่งให้ห้องปฏิบัติการที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๓๓๖ ห้องปฏิบัติการ
- รายการ Total hardness (as CaCO₃) and Chlorides (as Cl) in water จัดเตรียมตัวอย่างและจัดส่งให้ห้องปฏิบัติการที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๒๑๗ ห้องปฏิบัติการ
- รายการ Total suspended solids (TSS) in water จัดเตรียมตัวอย่างและจัดส่งให้ห้องปฏิบัติการที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๒๕๓ ห้องปฏิบัติการ

สาขาเคมี

- รายการ pH-value in Cleaning products (Shampoo and Dishwashing) (round 1) จัดเตรียมตัวอย่างและจัดส่งให้ห้องปฏิบัติการที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๖๕ ห้องปฏิบัติการ

สาขาสอบเทียบ

- Vernier Caliper อยู่ระหว่างเวียนวัตถุตัวอย่างให้กับห้องปฏิบัติการสอบเทียบที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๕๐ ห้องปฏิบัติการ
- Analog Micrometer อยู่ระหว่างเวียนวัตถุตัวอย่างให้กับห้องปฏิบัติการสอบเทียบที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๔๔ ห้องปฏิบัติการ
- Steel Ruler อยู่ระหว่างเวียนวัตถุตัวอย่างให้กับห้องปฏิบัติการสอบเทียบที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๒๑ ห้องปฏิบัติการ

๒. ด้านการพัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการด้วยวัสดุควบคุม (QC sample)

ตัวอย่างที่เตรียมขึ้นสำหรับกิจกรรมทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการที่สามารถให้ค่ากำหนด (Assigned Value) และมีคุณสมบัติที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน สำหรับวัสดุควบคุม (QC sample) ที่ดำเนินการพร้อมนำไปใช้ภายในห้องปฏิบัติการ มีจำนวน ๓ ตัวอย่างได้แก่

- รายการ Moisture, Protein, Crude fat, Crude fiber and Ash in Feeding stuffs
- รายการ Ca, Cu, Fe, Mg, Mn, K, Na, Zn and P in Feeding stuffs
- รายการ Water - soluble chlorides (as NaCl) in Feeding stuffs

๓. ด้านการอบรม/สัมมนา/วิทยากร

นางรัชดา เหมปฐวี (ผู้อำนวยการศูนย์) เป็นวิทยากรร่วมในการอบรม

หลักสูตร“The Importance of Proficiency Testing for ASEAN Reference Laboratory”

เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๗ ณ โรงแรมสวนดุสิต เฟลส เขตดุสิต กรุงเทพฯ

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ห้องปฏิบัติการที่สามารถที่เข้าร่วมกิจกรรมทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการสามารถบ่งชี้ขีดความสามารถในการทดสอบหรือสอบเทียบ เทียบกับห้องปฏิบัติการภายในกลุ่ม สามารถนำผลประโยชน์สมรรถนะแสดงแก่หน่วยงานที่ให้การรับรองระบบงานห้องปฏิบัติการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของห้องปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพห้องปฏิบัติการของประเทศให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
๓. ศูนย์บริหารจัดการทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการมีลูกค้ารายใหม่ๆ เพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากนโยบายการเพิ่มกิจกรรมรายการใหม่ๆ ที่เป็นการต้องการของห้องปฏิบัติการและนโยบายที่จะพัฒนาคุณภาพการให้บริการอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้รับบริการ

กลุ่มเป้าหมาย

ห้องปฏิบัติการทดสอบและสอบเทียบของประเทศ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ศูนย์บริหารจัดการทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการ

โทรศัพท์

๐ ๒๒๐๑ ๗๓๓๑-๓, ๐ ๒๒๐๑ ๗๓๑๔

โทรสาร

๐ ๒๒๐๑ ๗๕๐๗